

Jerzy J. Kolarzowski

"TechGnoza. Mit, magia + mistycyzm w wieku informacji", Erik Davis, tł. J. Kierul, Poznań 2002 : [recenzja]

Nowa Krytyka 14, 394-395

2003

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

są: metodologia fenomenologii religii wsparta analizą *Listów do Tesaloniczan*, fenomenologiczna interpretacja św. Augustyna i neoplatonizmu oraz filozoficzne podstawy mistyki średniowiecznej. Niełatwa lektura skryptów wykładowych Heideggera zadziwia wnikliwością analiz i aktualnością poruszanych problemów.

Boris Uspienski: *Religia i semiotyka*. Wybór, przekład i przedmowa B. Żyłko. Wyd. słowo/obraz terytoria, Gdańsk 2001, seria Idee. Uspienski, znany w Polsce przede wszystkim z książki *Car i bóg*, w wyborze B. Żyłki jest prezentowany następującymi studiami: *Teologia staroruska: problem doświadczenia zmysłowego i duchowego (wyobrażenia o rajy w połowie XIV wieku)*; *Percepcja historii w dawnej Rusi i doktryna „Moskwa – Trzeci Rzym”*; *Wesele Dymitra Samozwańca; Raskoł i konflikt kulturowy XVII wieku; Inteligencja rosyjska jako fenomen kultury rosyjskiej*.

Willgis Jäger OSB: *Fala jest morzem. Rozmowy o mityce*. Przekład Z. Mazurczak. J. Santorski & Co, Warszawa 2001, seria Biblioteka Świata Zofii. Benedyktyn, który w swym nauczaniu syntetyzuje kontemplacyjną tradycję Zachodu z mistyką zen. Spędził sześć lat w japońskim klasztorze Kamakura i został mistrzem zen szkoły sambo-kyodan. W 1983 r. założył w Würzburgu centrum medytacyjne, którym kieruje do dzisiaj.

Jan Krasicki: *Przeciw nicości. Eseje*. Księgarnia Akademicka, Kraków 2002. Tematyka esejów jest ciekawa, ale wnioski i tezy budzą wiele wątpliwości. Autor wybiera z myśli poszczególnych filozofów te fragmenty, w których krytykują oni innych wybitnych filozofów i streszcza je (np. Kołakowski jest przedstawiony jako przeciwnik gnozy, a Bierdiajew jako wróg całej filozofii niemieckiej). Wszystko po to, żeby pogłębić filozofię jako taką – w imię racji tyleż załosnych, co płytkich i konfesyjnych.

Nowatorskie łączenie nauk

Anthony Aveni: *Schody do gwiazd. Obserwacje nieba w trzech wielkich starożytnych kulturach*. Przekład J. Bieroń. Zysk i S-ka, Poznań 2002. Autor, profesor astronomii i antropologii w Colgate University, zapoczątkował badania w dziedzinie antropologii astronomicznej i archeoastronomii. Prezentowana książka, czwarta z kolei po *Rozmowach z planetami*, *Poza kryształowa kula* i *Imperiach czasu*, omawia wiedzę astronomiczną Celtów, Inków i Majów.

Erik Davis: *TechGnoza. Mit, magia + mistycyzm w wieku informacji*. Przekład J. Kierul. Dom Wydawniczy Rebis, Poznań 2002, Biblioteka Nowej Myśli. Od platonizmu do postmodernizmu, szamanizm i buddyzm, Homer, Tolkien i Dick, Biblioteka

Aleksandryjska i Internet, starożytne techniki ekstazy i gry komputerowe oraz rzeczywistość wirtualna – impulsy religijne i magiczna wyobraźnia przenikają całe dzieje techniki, a zwłaszcza technologii informatycznej. Prowokacyjna książka, która została napisana jako tajemna historia technomistycyzmu.

Hakim Bey: *Tymczasowa strefa autonomiczna*. Przekład i przypisy J. Karłowski, wstęp M. Kwaterko. Wyd. Fisch vom Faß, Kraków 2001. Oficjalnie zarejestrowana oficyna wydawnicza anarchistów z Krakowa wydała niezwykle książkę. Znany eseista, podróżnik i mistyk śledzi w niej dzieje wspólnot stworzonych przez wspólnoty piratów, zbuntowanych wojskowych (np. G. D’Annunzio), religijnych rewolucjonistów (np. Arian czy Sufich) po to, by ich doświadczenia skonfrontować ze współczesną rzeczywistością jednostek połączonych w swym indywidualistycznym outsiderstwie jedynie pajęczyną myśli przekazywanych za pośrednictwem Internetu.

Ken Wilber: *Jeden smak. Przemyślenia nad integralną duchowością*. Przeład H. Smagacz. J. Santorski & Co, Warszawa 2002, seria Biblioteka Świata Zofii. Wilber, pisarz i myśliciel amerykański, łączy mądrość różnych tradycji duchowych ze zdobyczami współczesnej nauki. Korzystając z nauki o teorii systemów, stworzył prawdziwie zintegrowany system filozoficzny. Książka ta, złożona z codziennych zapisków, pozwala wnikać w prywatny świat autora, obcować z jego refleksją na temat tego, co do tej pory napisał oraz zapoznać się z projektami na przyszłość. Drobiazgowo zapiski z pracowitego roku 1997 stały się swego rodzaju odskocznią w momencie kończenia 2. tomu jego dotychczas największej książki *Sex, Ecology, Occultism*.

Humanistyka i pleć

Pascal Quignard: *Seks i trwoga*. Przekład i posłowie K. Rutkowski. Czytelnik, Warszawa 2002, seria Pejzaże kultury. Autor znanych w Polsce powieści ponowoczesnych *Wszystkie poranki świata* i *Taras rzymski* napisał z wyjątkowym znanstwem książkę o antyku. Jej przesłanie jest bardzo współczesne, pokazuje w niej mianowicie, jak reguły życia społecznego, język, konfabulacje wyobraźni oraz mity skrywają biologiczną prawdę o początkach życia ludzkiego.

Robert Anton Wilson: *Seks, narkotyki i okultyzm. Podróże poza granice świadomości*. Przekład D. Misiuna. Graffiti BC, Toruń 2002. Wybitny powieściopisarz amerykański, mistrz zjadliwego humoru napisał książkę, w której połączył aktualną wiedzę o misteriach dionizyjskich, sabatach czarownic ze współczesnymi doświadczeniami zwolenników ekscesu i stanów ekstatycznych. Przez wielkie miasta Zachodu na fali